

Storlaxen på Vitsaniemi udde 1950

Av Herbert Wirlöf alias Saariländaren. bilderna är mina målningar redovisade i och som jag har behandlat Corel Paint)

Med minnen kvar av stekheta dagar föregående sommar, då harren huggit vilt och myggen surrat omkring, letande efter en lucka i mitt myggförsvar, så står jag nu här på udden igen.

Det är natt och de svenska kolknätfiskarna har lämnat sina kojor för det är finnarnas tur att fiska med start kl. 18 nästa dag.

Det är alltså natt, men det borde vara ganska ljust vid den här tiden på året vid Torneälven vid Saariland men det har regnat och det är dimmigt och en smula disigt, varför jag tror att det kan bli regn. Och mycket riktigt, regnet kommer från öster, från Finland, och det står snart som en dysterhetsridå över delar av Saariland.

Man ser knappt att vattnet rör sig för dess färg flyter ihop med skyarna som gömmer det mesta, gömmer horisonten över finska fastlandet, horisonten som alltid funnits där, gömmer buskarna på motsatta älvstranden, buskar som alltid funnits där, gömmer ladorna som alltid funnits där.

Allt är insvept i ett töcken av regn och dis. Färgerna har försvunnit, min omgivning är färglös och existerar liksom inte, jag måste minnas den, dra den till minnes, och allt levande tycks också ha försvunnit. Jag vet att laxen stiger (gör uppsteg) och jag vill så gärna överlista en att hugga på min spinnare.

Trots att allt verkar meningslöst och tanken "ei se kannate" tränger på, knackar på dörren till mina sinnen, så nöter jag min spinnare med utkast, invev och utkast med en sorts lagbundenhet kallad rutinmässigt beteende eller enklare uttryckt (sagt), vana. Jag står här som ensam människa med mitt spö och nyinköpt lina på vars ände det hänger en väl nött kopparbladig ABU-spinnare från Svängsta urfabrik. Ett urdrag som jag har den största tilltro till. Jag känner hur dess gång fortplantar sig genom linan till mina sinnen och håller dem vakna och jag vet att signaler också fortplantar sig i Torneälvens, nu på ytan blågråa vatten, till uppstigande laxar och

förhoppningsvis till den storlax som jag vill fånga denna natt. Jag vet att tålmod har sina gränser men jag tänjer på dessa och vägrar att ge upp. Jag vet att abborre, gädda och harr gillar mitt ABU-drag, så varför skulle inte storlaxen också göra det? Det gör han säkert men bara när han är irriterad eller att instinkten styr hans rörelser, för han äter inget när han stiger. Jag hoppas att det sker innan natten blir till dag. Något litet ljus börjar tränga fram mellan horisonten som markerar var finska fastlandet övergår i skyar, medan ABU-spinnaren spinner sitt 'snurr' i änden på linan och sänder vibrationer till långväga feniga besökare.

Jag steg upp tidigt, hade bestämt mig långt i förväg för just denna natt, nu eller aldrig. Jag hade gjort upp en kaffeeld och 'höystännut' vattnet i kaffepannan med kokmalen Gevalia, men elden hade slocknat för länge sedan.

Nu händer visst något eller ...? Jag ser att en ryggfena skär vattenytan, men bara för ett kort ögonblick och jag känner inget i spöet, ännu. Jo det är en fisk. Hjärtat börjar banka och jag skiftar greppet om mitt spö till ett fastare tag för tän kom .. utifall att, då måste jag hålla i ordentligt.. det vet jag.. Väntans längd gränsar till evig tid..innan..jaaa... den huggger, den spänner linan och rusar uppströms..'herreminje' .säger jag medan bromsspärren gnäller som ett gammalt gångjärn i dörr som blåser redlöst hit och dit. Jag får stopp på utsläppet av lina och

försöker leda in fisken till den djupa viken söder om udden. Jag går sakta neråt och drar den med mig. Ibland rusar den uppåt och jag får veva in den på nytt. Rullen jämrar sig när jag vevar och får den allt närmare dit där jag tänker ta den med huggkroken. Ibland blir det tvärstopp och jag tror att nu har den fastnat i någon stock eller annat på botten. För en stund sedan var jag och dimman ensamma här, nu är vi tre, jag dimman och storlaxen. Dimman verkar ha blivit tätare, jag ser knappt mig själv och skulle jag se mig själv så skulle jag nog inte känna igen mig i denna stund.

Storlaxen gör ett sista desperat försök att fly med ett jätteplask och är sedan stilla en kort stund så att jag kan kroka den. I denna stund känner jag mig som en hjälte. Jag ser liksom upp på Någon, men det finns Ingen, som jag kan visa fisken för och berätta hur det kändes.

Jag mumlar till Ingen, har sån lust att berätta för Någon, men det finns bara Ingen och han vill inte lyssna och han svarar inte. Jag bär laxen till min eldplats. Jag knackar till den i skallen för säkerhets skull fastän vi är 10 meter från vattenbrynet, för man kan ju aldrig vara säker och jag vill var säker på att den inte rusar uppströms igen. Jag misslyckas med att göra upp eld med mina frusna händer. Jag sneglar på den silverblänkande laxen i min ägo. Jag är stolt och lyckas knyta ett snöre och livrem omkring den och hänga den på ryggen.

Jag tittar bortom Ingen, för han finns ju inte, och ser att strimman av ljus mellan finska fastlandet och skyarna blivit bredare och att de finska bergen Huitaperi och

Risperi som varit försvunna i dimman, har kommit tillbaka. Natten har övergått i morgon och när morgonen övergår i dag, så vandrar jag uppför stigen hem till gården.

